

Zapisnik sa druge fokus grupe projekta
“Zagovaranje Ekološkog indeksa u planiranju Beograda”

Datum: Petak, 04.03.2022. godine, 13:00-14:50

Mesto: Online razgovor, ZOOM platforma

Prisutni: Ana Graovac (Nova planska praksa), Milja Vuković (ekološka aktivistkinja, Divlji Beograd i istoričarka umetnosti), Iva Čukić (Ministarstvo prostora), Milica Lukić (istraživačica na Geografskom fakultetu i ekološka aktivistkinja), Ksenija Lalović (Arhitektonski fakultet), Ana Simić (CEUS) i Ana Mitić-Radulović (CEUS).

- Ana Simić skreće pažnju na nejasnoće o Ekološkom indeksu koje su se javljale u prethodnim razgovorima i diskusijama. Ekološki indeks je dodatni složeni pokazatelj kojim se ne ukidaju postojeći parametri u planovima. Ovakvim složenim pokazateljem moguće je tretirati i pojedinačne sadnice, a ne samo zelene površine (ozelenjeni krov, ozelenjeni zid...);
- Ana Graovac iz svog iskustva govori da bi idealno bilo uspostaviti Ekološki indeks kroz PGR – optimalno građevinskog područja Beograda, zbog Amandmana PGR SZP. Uvođenje posebom Odlukom može da bude teško i konfuzno za primenu, a postavlja se i pitanje na snovu čega je doneta Odluka, ako nije u skladu sa planskom dokumentacijom.
- Ksenija Lalović kaže da postoji strah od donošenja sistemskog rešenja i govori o mogućnosti da se Ekološki indeks tretira kroz stimulativne mere (fiskalne) ili kroz “popularizaciju - modu” kako bi investitori sami krenuli u pravcu zelene gradnje.
- Ana Mitić-Radulović onjašnjava da fiskalne mere mogu biti kompletnatne, ali da je poenta Ekološkog indeksa upravo u tome da je on regulatorna mera, i predstavlja zahtev, a ne nagovor, ili predlog investitoru. Mapominje da uvođenju regulatorne mere često prethodi probni period fiskalnih, podsticajnih mera, pa se fiskalne i regulatorne mere upotrebljavaju sukcesivno. Važno je da fiskalne mere ne budu trajne već samo početni stimulans dok se ne kreiraju uslovi za regulatorne mere.
- Iva Čukić predlaže razmatranje organizovanje okruglih stolova na kome bi razgovarali svi sektori, što bi bila novina u planiranju i vođenju dijaloga kod nas. Može se takođe predložiti pilot upotreba Ekološkog indeksa na teritoriji Vračara, kroz primedbe na GUP.
- Ksenija Lalović prenosi da postoje sugestije kroz RIBA akreditaciju da se osnaži edukacija na temu zelene gradnje, ne samo u akademskoj zajednici nego i edukaciji kadra koji je već mnogo godina u praksi. Potrebna je i edukacija građana, pre nego pozivanje i oslanjanje na urbanističku inspekciju.
- Ana Graovac skreće pažnju na nerazumevanje pojma strategije i akcionog plana i šta oni praktično znače u primeni, a mogu doprineti upravo kod stimulativnih mera za primenu Ekološkog indeksa koje nizu vezane za urbanističko planiranje.
- Milica Lukić smatra da je važno dobro razraditi elemente Ekološkog indeksa – opise i vrednosti različitih tipova površina i sadnica, kao i fokusirati se na komunikaciju sa investitorima, kako bi im se predočio značaj zelene gradnje.
- Milja Vuković naglašava da je važno kako se ispriča priča građanima (npr. kroz šetnje po Vračaru i tumačenje primene urbanističkih parametara, kroz pre-i-posle prikaze „zelene“ gradnje, isl.), jer adaptacija na klimatske promene se tiče svih nas, a ljudi ne

znaju u šta da gledaju, niti koliko smo ugroženi, i gde je sve problem... istaći pitanja zdravlja i kvaliteta života, i skrenuti pažnju i na primere dobre prakse.

- Ana Graovac je istakla da je argumentovani pritisak efikasan za uspostavljanje promene, i da možda male udružene zajednice mogu da isprobaju i istraže neku pilot primenu ekoloških parametara;
- Ana Mitić-Radulović veruje da je veoma izvodljivo izlistati sve benefite, uključujući u finansijske, za investiture, napominje da je takav pristup već više puta diskutovan i da će se planirati kroz neke nove manje projekte, kroz koje bi CEUS volea da nastavi saradnju sa učesnicama Fokus grupe.